

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi J. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w [...] pod sygn. akt I S [...] po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 8 lutego 2022 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

J.J. (dalej: skarżący) wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ł. pod sygn. akt I C [...], przed Sądem Okręgowym w L. pod sygn. akt II Cz [...] oraz przed Sądem Apelacyjnym w [...] pod sygn. akt I ACz [...] i I S [...] oraz o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł. Jednocześnie skarżący wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem właściwego reprezentowania jego interesu.

Postanowieniem z 12 stycznia 2022 r., sygn. akt I S [X.], Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę J. J. o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Ł. pod sygn. akt I C [...], przed Sądem Okręgowym w L. pod sygn. akt II Cz [...] i przed Sądem Apelacyjnym w [...] pod sygn. akt I ACz [...] – jako niedopuszczalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75; dalej: u.s.p.p.) skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Jednocześnie art. 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09). Powyższe nakazuje przyjąć, że w postępowaniach innych niż wymienione w katalogu określonym w art. 3 u.s.p.p. skarga nie przysługuje. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie wywołane skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Postępowanie ze skargi na przewlekłość nie jest bowiem samodzielnym postępowaniem zmierzającym do stwierdzenia przewlekłości i ewentualnie zasądzenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania czy zadośćuczynienia (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04). Ma ono charakter incydentalny, wypadkowy – jego istotą jest wyłącznie kontrola sprawności toczącego się postępowania głównego i przeciwdziałanie istniejącej przewlekłości.

Z treści skargi wniesionej przez J. J. wynika, że dotyczy ona postępowania wywołanego skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, które toczyło się przed Sądem Apelacyjnym w [...] pod sygn. akt I S [...] (w pozostałym zakresie skarga została odrzucona postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z 12 stycznia 2022 r., I S [X.]). Skoro, jak już była o tym mowa powyżej, w postępowaniu tego rodzaju ustawodawca nie przewidział możliwości wniesienia skargi na przewlekłość, skarga ta jest niedopuszczalna i z tego względu podlega odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. oraz art. 5 ust. 1 u.s.p.p., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Z uwagi na odrzucenie skargi bezprzedmiotowym stało się rozpoznawanie zgłoszonych w niej wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie dla skarżącego pełnomocnika z urzędu.